

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_OBP_177
Předmět:	Obchodní provoz
Tematický okruh:	Obchodní logistika
Autor, spoluautor:	Ing. Kateřina Volfová
Název DUMu:	Mezinárodní a kombinovaná doprava
Pořadové číslo DUMu:	17
Stručná anotace:	
Prezentace seznamuje s mezinárodním systémem dopravy TIR a se systémy kombinované dopravy v ČR.	
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Prezentace v MS PowerPoint na podporu výkladu učitele, lze využít i k samostudiu
Výsledky vzdělávání:	Žák umí vysvětlit systém TIR a systémy kombinované dopravy.
Vytvořeno dne:	21.8. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Mezinárodní a kombinovaná doprava

TIR

- ***TIR = transport international routiers*** = přeprava zboží od celnice odeslání k celnici určení, dle režimu, zvaného TIR.
- Jestliže je operace TIR prováděna silničním vozidlem nebo jízdní soupravou, umístí se vpředu i vzadu na vozidle obdélníkové tabulky s nápisem TIR.
- Účel: usnadnění mezinárodního obchodu s přepravou zboží pod celní závěrou a poskytnutí celní bezpečnosti a záruky tranzitním zemím.

Principy TIR

- 1.) Zboží se přepravuje v celně bezpečných vozidlech nebo kontejnerech
- 2.) Ohrožená cla a daně budou po dobu přepravy zajištěna mezinárodně platnou zárukou
- 3.) Zboží bude doprovázeno mezinárodně uznávaným karnetem, tj. kontrolní doklad
- 4.) Kontrolní opatření celních úřadů uskutečněná v zemi odeslání budou uznávána v tranzitních zemích i v zemi určení

Kombinovaná doprava

- = doprava nákladu v jedné a téže ložné jednotce při použití minimálně dvou druhů dopravy
- = je intermodální přeprava s převažující říční, námořní, železniční či leteckou přepravou, přičemž silniční přeprava je v rámci dané cesty co možná nejkratší
- **Multimodální přeprava** = přeprava využívající alespoň dvou dopravních oborů
- **Intermodální přeprava** = přeprava jedné přepravní jednotky prostřednictvím několika dopravních oborů, aniž by došlo k manipulaci s obsahem přepravní jednotky

Výhody

- Zrychlení přepravy
- Snížení rizika škod
- Zvýšení bezpečnosti a produktivity práce
- Urychlení překládky
- Automatizace a mechanizace ložných operací

Technické prostředky kombinované dopravy

- **přepravní** (velký kontejner, výměnná nadstavba a silniční návěs)
- **dopravní** (železniční vůz, silniční vozidlo, loď a letadlo)
- **manipulační** (jeřáb, stohovací vůz)

Velký kontejner

Výměnná nástavba

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Výměnná_nadstavba

Silniční návěs

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Návěs>

Kombinovaná doprava v ČR

- Dominantní postavení:

silnice – železnice

- *Silnice – voda a železnice – voda* nemají v ČR zatím předpoklady pro dosahování významnějších přepravních výkonů

Silnice - železnice

- **ROLA**

- Celé kamiony nebo jejich soupravy se dopravují na vagonech

Zdroj: <http://www.fd.cvut.cz/projects/k612x1mp/rola.html>

Silnice - železnice

- **Přeprava návěsů**
  - Nakládání návěsů pomocí jeřábů na speciální „kapsové vagóny“
  - Podobně dochází k přepravě výměnných nástaveb

Silnice - železnice

- **Přeprava kontejnerů**
  - Kontejnerový přepravní systém je nejstarším, nejrozšířenějším a nejpropracovanějším systémem kombinované dopravy.
  - Spočívá v přepravě kontejnerů po železnici, přičemž dopravu do výchozí stanice a z cílové stanice zajišťují silniční dopravní prostředky

Silnice - železnice

- **System Shuttle**

- Je to systém vlaků, který vyvinula firma Hupac

System Shuttle

- Základní kritéria pro zařazení vlaků:
  - 1.) Musí existovat sestava vlaku s trvale **stejným počtem vozů**
  - 2.) Vlak **jezdí podle plánu** nejméně 5x týdně v obou směrech
  - 3.) Vlak pendluje vždy **jen mezi dvěma stejnými terminály**
  - 4.) **Vagóny vlaku se nepřerazují** ani v počáteční, ani v cílové stanici, ani během cesty =) odstraňuje možnost nárazů a poškození vozů při nárazech vagonů a zboží nevyžaduje tak pečlivé balení
  - 5.) **Hupac** kupuje od železnice celou vlakovou tonáž a tím na sebe **zcela přejímá riziko vytížení**
  - 6.) Na celý vlak se vystavuje **jen jeden železniční nákladní list** namísto dřívějších nákladních listů pro každý vagon. Odpadá též polepování jednotlivých železničních vozů různými nálepkami a instrukcemi

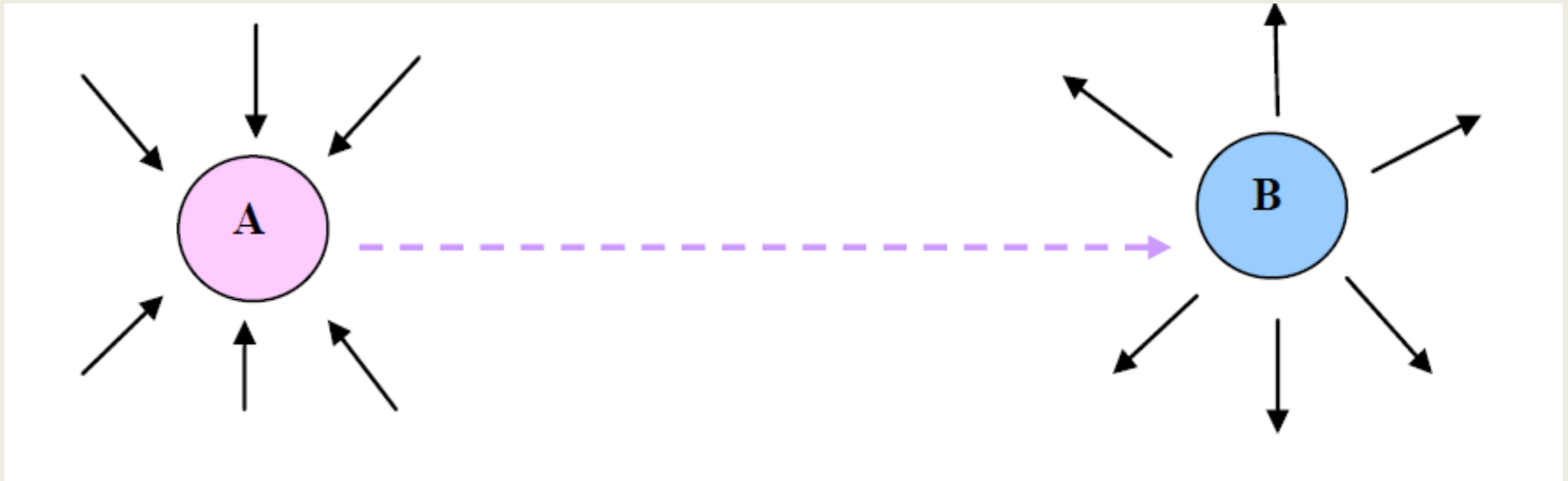

Silnice - železnice

- **Hub and Spoke**

- Navazuje na systém Shuttle
- Principem je konsolidace menších zásilek do větších celků – hromadná přeprava do cílové destinace
- Náklady se svážejí silničními dopravními prostředky k výchozímu nádraží a nakládají se na vagóny => v noci vlak překoná vzdálenost mnoha set km => ráno se zase náklad z vagonů překládá na silniční vozidla

Princip Hub and Spoke

Opakování

- Vysvětlete, jak funguje sytem TIR.
- Co znamená „kombinovaná doprava“?
- Jaké druhy známe a jaký druh se nejčastěji používá v ČR? Dokázali byste vysvětlit proč?
- Jaké systémy se používají v kombinované dopravě silnice – železnice? Stručně u každého shrňte jeho podstatu.

Zdroje

- VANĚČEK, Drahoš. Logistika. 3. přeprac. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2008, 178 s. ISBN 978-807-3940-850.
- Multimodální přepravní systémy. ČVUT Fakulta dopravní [online]. [cit. 2013-08-21]. Dostupné z:
<http://www.fd.cvut.cz/projects/k612x1mp/kps.html>